

Optimaal ruwvoer voor eiwitrijk melken

Kengetallen. Melkveehouder Karel D'hooghe uit Zele ziet cijfers als een middel om de bedrijfsresultaten te verbeteren. Met de focus op een maximale melk- en eiwitproductie per koeplaats zet hij voorzichtige stappen richting groei en uitbreiding van de melkveestapel.

TEKST ANNELIES DEBERGH

Het is nog vroeg in het jaar. Toch houdt het nieuwe gras seizoen melkveehouder Karel D'hooghe (41) uit Zele al volop bezig. Zorgvuldig volgt hij de stand van het gras op elk van zijn percelen: alles staat in het teken van een maximale opbrengst.

Exact 19 hectare grasland staat het bedrijf ter beschikking. Weidegang komt daar niet meer aan te pas. En dat heeft twee redenen, zo geeft D'hooghe al snel aan. 'De voeding van de koeien is op deze manier veel gemakkelijker te sturen richting een constant rantsoen.' Maar bovenal is het met de grond in deze regio moeilijk om ook in de zomermaanden op de weide een constant grasaanbod te hebben. 'De koeien op stal houden is hier de enige manier om gras te blijven voeren in de zomer.' In droogteperiodes valt de grasgroei in dit gebied helemaal weg en als het regent, is deze grond meteen te nat. 'Daarom wordt echt alle gras ingekuuld.'

Constante samenstelling lasagnekuilen

Om op tijd te kunnen oogsten krijgt het grasland bij de start van het groeiseizoen dertig kuub runderdrijfmest en nog eens 500 kg ammoniumnitraat zodra de temperatuursom de bemesting toelaat. Na elke maaibeurt volgt volgens de bemestingsnorm aanvulling met drijfmest en kunstmest.

BEDRIJFSPROFIEL

eigenaren	Karel D'hooghe en Sofie Isebaert
plaats	Zeel
melkkoeien	72 stuks
jongvee	56 stuks
305 dagenproductie	9000 kg melk, 5,37% vet en 3,95% eiwit
grondgebruik	40 hectare

Afgelopen jaar ging de eerste snede op 23 april tegen de vlakke, de laatste maaibeurt was in de tweede week van november. Om een constante graskwaliteit te hebben voor de koeien, werkt D'hooghe met lasagnekuilen. De eerste drie snedes komen in laagjes in de eerste kuil, latere grassnedes in een tweede graskuil. Met zes tot zeven grasoogsten per jaar moet de kuil ook elke keer open en dicht. Of dit niet arbeidsintensief is? 'Het is gemakkelijker dan weidegang', klinkt het meteen. 'Nu moeten we hooguit zeven keer maaien en op maximum twee dagen ligt het gras in de kuil. De overige dagen heb je er geen omkijken meer naar.'

D'hooghe maakt de vergelijking met weidegang luidop. 'Als ik weidegang zou willen, dan zou ik ook elke dag een nieuw perceel willen kunnen inscharen.' Hij verklaart: 'Een koe is van nature lui. Alleen door voortdurend vers en goed voer aan te bieden, houd je haar goed in beweging.'

Werken met rode klaver in gras

Behalve het vaste aandeel grasland zaait Karel D'hooghe ook op de 14 hectare maisland een voortteelt gras in. Daar valt de keuze op een mix van Italiaans met Westerswolds raigras. Het teeltplan is verder aangevuld met 3,30 hectare voederbieten en 3 hectare beheersgras. In

elk van de teelten streeft hij alleen het beste na. In gras is dat bijvoorbeeld niet zozeer de kwantiteit, maar vooral de kwaliteit. 'Ik probeer een zo optimaal mogelijke grasopbrengst na te streven. Het liefst heb ik graskuilen met 19 tot 20 procent ruw eiwit, voldoende suiker en niet te veel asgehalte.' Dat betekent graskuilen met 950 tot 1000 vcm-opbrengst.

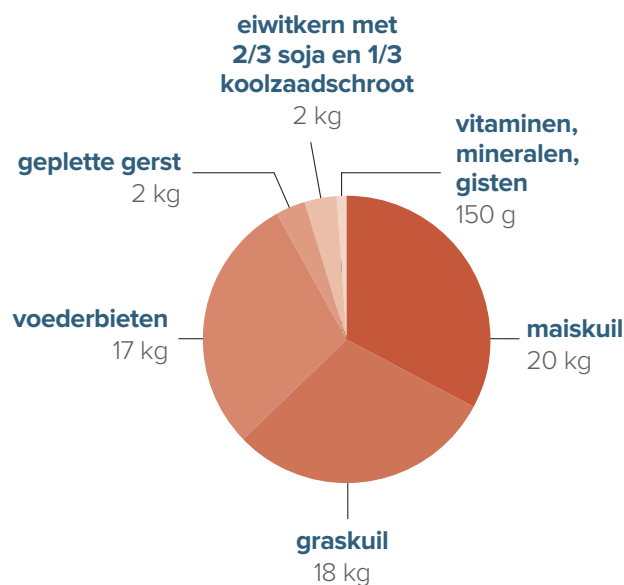
Om het eiwitaandeel in de graskuilen omhoog te sturen zaait D'hooghe zijn graslanden door met rode klaver. Bijkomend pluspunt is de nalevering van stikstof door de rode klaver. 'De focus ligt op eiwitproductie en zo veel mogelijk uit het ruwvoer halen. Bovendien wil ik zorgen dat de penswerking bij de koeien super is en daar heb ik super ruwvoer voor nodig.'

Goede pensgezondheid

Het melkveerantsoen bestaat momenteel uit 20 kg maiskuil, 18 kg graskuil, 17 kg voederbieten, 2 kg geplette gerst, 2 kg eiwitkern met twee derde soja en een derde koolzaadschroot en tot slot nog vitaminen, mineralen en gisten. In de zomermaanden vervangt 16 kg perspulp het aandeel voederbieten.

De huidige productie toont 9000 kg melk met 5,37 procent vet en 3,95 procent eiwit. Het hoge eiwitaandeel in de melk is een belangrijk streven. 'Die gehalten kan ik

RANTSOEN (per koe per dag)

Gras in lasagnekuilen voor constante kuilkwiteit

Voederbieten in de winter, perspulp in de zomer

▲
Waterbedden
verhogen het
ligcomfort voor
de melkkoeien

alleen halen als de pens optimaal draait. Hogere eiwitgehalten komen altijd uit de pens, een goede pensgezondheid is daarom in mijn ogen erg belangrijk.'

In de melkveestapel streeft de melkveehouder naar een gemiddelde van 190 lactatiedagen. 'Op die manier is het plezant melken', zegt hij. 'Vroeger zou ik wel tot vijf keer insemineren, maar nu is de standaardmethode drie keer insemineren en dan een embryo. Op die manier tracht ik rond de 180 tot 190 lactatiedagen te blijven en wil ik ook voldoende jongvee hebben.'

Veel melk en veel eiwit per koeplaats

Met het oog op groei in aantal koeien en in productie legt Karel D'hooghe de klemtoon op een sterk fokkerijbeleid. 'Sinds de start van het bedrijf in 2004, met toen nog 35 melkkoeien, hanteer ik hetzelfde fokdoel. Dit jaar heb ik voor het eerst een kleine verschuiving gedaan richting productie.' De koers volgt nu iets meer de richting van melk en eiwitproductie. 'Ik wil gewoon zo veel mogelijk melk per koeplaats met zo veel mogelijk eiwit produceren.'

Het fokdoel komt kort en bondig ter sprake, maar geniet door de groeidoelen van het bedrijf wel veel aandacht. 'Ik hoef niet meteen de laatste liter van een koe, maar ik wil wel gehalten in de melk. Ik wil een koe die niet opvalt. Het streven is een koe met goede klauwen en benen, een prima uier met goede ophangband, maar vooral een koe waar geen werk mee is.' Onder meer Abel, Bernini, Finder, TopGear en Atlantic zijn het afgelopen jaar

ingezet, dit jaar zijn dat onder meer Rosebud, Galore, Magister en Booking. 'Als het voorhanden is, dan gebruik ik gesekst sperma', voegt hij eraan toe. Gebruikskruisingen komen er niet aan te pas. 'Ik houd graag voldoende jongvee aan en daarom zet ik op de minste 25 procent van de veestapel liever een embryo in.'

Vruchtbaarheidsbegeleiding

Als het over vruchtbaarheid gaat, noemt de veehouder de tussenkalf tijd als punt van aandacht. Zo is hij niet alleen consequenter vruchtbaarheid gaan managen met vruchtbaarheidsbegeleiding door de ki-dierenarts, ook het insemineren is vervroegd en er wordt al gestart met insemineren vanaf 35 dagen na kalven. 'Het doel is om de huidige tussenkalf tijd van 416 dagen richting 400 dagen terug te brengen.'

D'hooghe geeft aan ook genoeg tijd achter de computer en in zijn kantoor door te brengen. De Oost-Vlaamse melkveehouder klikt wel vaker schermen open om de productiecijfers of bijvoorbeeld ook de vruchtbaarheidskengetallen op scherm te tonen. 'Veel boeren houden niet van bureauwerk, maar ik probeer er wel voldoende tijd aan te besteden', zegt hij. In het nieuwe huis is een kantoor dat van de bedrijfszijde makkelijk te bereiken is. 'En ik probeer met de cijfers ook iets te doen. Cijfers helpen je om alert te blijven en verbeterpunten in je management op te sporen.'

Ijveren voor een 'organische' groei

Op dit moment beschikt het bedrijf over 56 stuks jongvee in verhouding tot de 73 melkkoeien. Kansen voor groei zijn er dus wel. Karel D'hooghe kiest met overtuiging voor een 'organische groei', zoals hij dat zelf omschrijft. 'Ik wil groeien met wat we aan mogelijkheden hebben, met alle productiefactoren in een goed evenwicht. Verder zien we dan wel weer.'

Hij wijst op het afgelopen melkjaar en hoe dat de visie op de bedrijfsontwikkeling ook echt heeft beïnvloed. 'Het wordt veeleer een stapsgewijze groei', gaat hij verder. 'Het is mijn bedoeling niet om grote sprongen maken.' Hij vat de visie voor de toekomst als volgt samen: 'Ik zie net zo veel uitdaging in het verbeteren van het management als in meer koeien melken.' Maar het een sluit het ander niet uit. |

▶
Gemengd rantsoen
met onder meer
voederbieten

